

képes magyar telepítvényeket és középirtokokat élünk be, biztosak lehetünk arról, hogy a magyar fajnak évszázadok óta mutakozó átalakító ereje ezuttal sem fog bennünket cserbenhagyni és a legveszedelmesebbeknek mutakozó vidékek lakói az emelkedő gazdasági jóléttel párhuzamosan lesznek hűveivé a magyar államnak, a magyar nemzeti eszmének. Azt mi is valljuk, hogy az erőszak, a vaskéz a nemzetiségi kérdésnek csak ideig-óráig való megoldását hozhatja el, de végleges rendet nem teremt. Adjunk tehát kulturát s részeltessük anyagi javakkal a nemzetiségieket, akkor rövid idő múlva nem lesz nemzetiségi kérdés, mely itt a Felvidéken is folyton kísért.

Mit hoz a jövő?

Hogy mit hoz a jövő? Ki tudná megjósolni? Gyarló emberi észsel bepillantani a világiaci alakulások szövevényébe, a jelenbe vetíteni a jövő események képét és felismerni az idők nehéiben rejtőzködő fejleményeket nem lehet. Csak remények és kilátások felsorakoztatásával kísérlethejünk meg valamelyest eltalálni a gazdasági fejlődés legközelebbi irányait. És ha őszintén, tárgyilagosan és a reális jelenségek alapján helyezkedve akarjuk a magyar kereskedő és iparos elé tenni a holnapot, úgy elsősorban az intellektuális és figyelemzettség szavát intézzük hozzájuk. A viszonyok korántsem olyanok, hogy hirtelen javulásra már legközelebbi jövőben számítani lehetne. Mindazok a bajok és akadályok, amelyek a közelmúltban a kereskedelem és ipar válságos helyzetét előidézték, még mindig nem múltak el.

Csiky Gergelyről

írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

(Ezt a gyönyörű visszaemlékezést Mikszáth a magyar színpad egyetemes hírneves író-munkásáról, Csiky Gergelyről 1891-ben írta. Csiky halála alkalmából. Most ez a nekrológ újra meg fog jelenni az író Hát-rabagott Iratainak „A én halottaim” című kötetében, melyet Róth János Mózses dr. rendezett sajtó alá. Nagy örömmel szolgát, hogy a kiadó Révai Testvérek szives engedelmével már most gyönyörűséget okozhatunk vele olvasóinknak.)

A mi fánk is vedlik, sárgul. Az a fa t. i. amelyiken én is valami levélféle vagyok valahol alul; a mi generációnknak a faja. Holhol lehull egyik levele; harmadéva a szegény Visi Imre ment el; a jók legjava. Korán halt meg, de ő maga hátraözhatta volna el, talán a saját kedvéből is meghalt volna, hogy tovább álmódhassa a Tiszakorszak uralmát odalent.

Aztán meghalt a kis Reviczky is. Jó pajtásom volt. Itt ült a mellettem levő asztalnál. A legszebb levelek egyike volt ezen a mi fánkon, s lehullt. A halál egyik lehetete lefujta.

Most pedig egy egész galy törött le: Csiky Gergely. Épen az a galy, amelyen a legjobb gyümölcs termett.

Elsősorban a hitel kérdése az, amely változatlanul súlyos gondként nehezedik a jövőre. Azt mondják a pénzügyi korifeusok, hogy most már megkönnyebbülést várnak a pénzpiacra, ami annyit jelent, hogy a pénzügyi és pénzügyesség engedni fog. Felteszük, hogy ez a jóslat be fog válni. De vajon akkor a magyar kereskedő és iparosra rögtön felvirrad-e a könnyű és olcsó hitel-hajnal? Vajon jobb pénzügyi helyzetű elvárhatják-e azt, hogy hitelszervezetünk rettenetes hiánya — az, hogy a kis- és középkereskedelmek egyáltalán nincsen megbízható és minden időben pontosan működő hitelszerve — a hivatalos rátki olcsóbbodásával egyszeriben megszűnik? Valószínű-e, hogy a válság folyamán elpusztult számos kisebb hitelintézmény helyébe — amelyek a múltban úgy, ahogy kiszolgálták a legszükségesebb kereskedelmi és ipari hitelt — rövid időn belül újabb szervek fognak létesülni ugyane célból, avagy fenntartható-e, hogy nagy bankok, amelyek a hitelnek ezt az ágazatát, már a múltban sem műveltek, a jövőben pedig a szarvati tapasztalatok után bizonyára még kevésbé fogják kiszolgálni, eddigi hitelpolitikájukon változtatni fognak és a kisember hitelének megoldását máról holnapra kezükbe veszik?

Mind e kérdésekre fentartás nélkül tagadót kell felelnünk. Ami végeredményben annyit jelent, hogy a kereskedelmi hitel terén még az eddiginél is anarchikusabb, sőt egész helyesen: nihilisztikus állapotok lesznek, mert hiszen a tőkehitel teljesen szervezeten és színter megközelíthetetlen marad. A tönkrement kishitei szervek helyébe talán idővel jönnek majd újabbak. De azt, hogy a kereskedelmi hitel pontos és biztos ellátására egyhamar akadjon megfelelő organizáció, még a legveresebb reménységek mellett sem lehet hinni. A kereskedőm és az ipar legyen tehát elkészülve arra, hogy a tőkehitel nehézségei továbbra is fennálljanak; üzleteink, vállalkozásaink egész rendez-

kedésében a hitel e hiányával és nehézségeivel számoljanak továbbra is és semmi esetre se ragadiassák magukat a min-űn-űn felhangzó reménységek által arra, hogy meglevő erejükön felül hitelre alapított gazdasági tevékenységet kockáztassanak meg.

Az új esztendő már csak ezért sem lehet a nagyarányú fellendülés és munkakifejtés korszaka. Kereskedelmünk és iparunk arra fog szorítózni csupán, hogy a beállott károkat és veszteségeket valamiképpen helyrehozza. Amit hangzatos cikkekből a romok elakarításáról és az erők gyűjtéséről olvasunk, az fokozatosan áll a gazdasági életnek ama rétegeire, amelyek legközvetlenebb kapcsolataiban állnak a mindennapi étellel; a kereskedelemre és az iparra. A konjunktúra hirtelen megjavulása olyan fokban, hogy a fogyasztásnak nagymérvű emelkedését és ezzel kapcsolatban az üzleti forgalomnak általános megélenkedését lehessen elvárni, teljesen ki van zárva. Kereskedelmünk tehát nem következnek aranynapok.

És e viszonyok a legjobb esetben csak lassu javulását az államhatáron megfelelő gazdaság-politikája sem fogja siettetni. Láttuk, hogy a korány minden gondját lefogalja az állam egyre szaporodó kiadásainak a fedezése és a katonai szükségletek annyira kimerítik az ország gazdasági erejét, hogy a kereskedelmi és ipari tevékenység állami eszközökkel való fellendítésére még csak gondolni sem lehet. Ami csekélység az ország iparának jut a rengeteg katonai befektetésből, az egyenlőhöz nagy feyverkezési iparvállalat közt oszlik meg. Az állami beruházások egyébb terén lassított tempóra vagyunk utalva és szó sem lehet arról, hogy a kereskedelmi és ipari célok közpénzen való támogatása és fejlesztése valamiképpen pótolja kereskedelmünknek és iparunknak a viszonyok mostohaágából fakadó kárait és veszteségeit. Még a törvényhozás is csak roppant akadozó és csigalepésben teljesíti azokat a feladatait, amelye-

Mi rajtuk hát a sor. Kezdenek már a fiuk megindulni.

Szomorú dolog, de meg kell lenni. Isten akarata bizonyára.

Akik elmentek, azok elmentek; nem tudnak róla semmi; de nekünk fáj, akik itt maradtunk, hogy már ők nincsenek többé. Veri még a porlyó a sárga aranyat a körmei pénzveredében, de mi felsőhajtunk: „Ugyan kinek veri?” Szólong meg az ajtákon röpke élc, eleven szöfordulat; de már nem tesszük utána: „Ejnye, de érdemes volna elmondani Csikynek.” Tűz még majd ki dijakat az Akadémia, de már nem, jegerzük meg soha többé. „Vajon mit fundól ki megint Csiky?”

Nem fundál már ő ki semmit. Mereven, hidegen fekszik, kihűlt elmével, kihűlt szívvel.

Még felhangzik egyszer a taps, mikor az Atyafakat előadják, a megmaradt új darabját, amire most készülnék a színháznál.

Micsoda taps lesz az! Kinek fog az szólni? —

Még tán belekiált a karzatról egy pár együgyű néző:

— Lássuk a szerzőt . . . a szerző! Hivni fogják!

— A rendező kijő. Vajon mit fog felelni? Felelhet-e olyat, amin el ne fakadjanak sirva?

Elmondja-e, hogy vissza nem jöhet onnan többé.

Igaza lesz-e, ha ezt mondja?

Nem lesz igaza. Csiky eltemetik holnap, de ő még egyszer visszajön. Ott lesz ő azon az estén és még egyetlen egyszer beszélni fog mindnyájunkhoz. Ez árnyék ott fog zuhogni a nézőtérben és a színpalak között. Egy hideg széláram beoson az ajtókon. Ott lesz ő.

Mi legalább látni fogjuk ott — és még azontul is, egybűt is.

Műveit, pályáit, sikereit, diadalait, küzdelmeit méltányolja, lefesti az irodalomtörténet, egyéniségét kidomborítja, — de az ember Csiky csak mi ismerjük eléggé nehányan és sokszor kiáskus az emlékezetből, pattogó kandaliónal vidám baráti beszélgetés közt sokszor elővesszük az „öreg” alakját. „Öregnek” hittük egymás közt, de inkább érdemeit, mint évi miált.

Rideg modoru volt, begombolt, szöfukar, bizalmatlan, de mélyen alul melegen lüktetett a szíve, s akit megszeretett, az meg volt szerette.

Olyan volt ő, mint azok a régi rézgarasok, amikben arany volt elrejtve.

Valaha gyakran voltunk együtt, a mult évtized első felében, mikor még az ugynevezett Abányi-Csiky-Bartók-Mikszáth-féle írói klikk futja együtt a követ. Azt hitték a literatúrában, hogy ez dac- és védészövettség a dicsőségre. Nem volt pedig semmi más, mint az őszinte elismerés Csiky iránt. Ragaskodtunk az öreghez, szót fogadtunk

ket a kereskedelem és ipar gondozásának kötelessége reá hárít. Bár megvan a jó szándék néhány igen fontos törvény megalkotására, mégis nem nagyon bízunk benne, hogy egész kereskedelmi és ipari törvényhozásunk évtizedes hátralékait rövidesen elintézzük. Minden ellenzéki veletlenség nélkül meg kell állapítani, hogy a mai kormányzattal sem kereskedelmünk, sem iparunk nem várhat sok jót. Rendszer nélküli, fejtelesen közzgazdasági politikánkba nincs aki erővel, céltudatos rendet hozzon. Az a bizonyos közzgazdasági érzék még mindig késsik. A politika, a pártoskodás, a személyes kérdések még mindig megbénítják közéletünket és akadályozzák az igazi gazdasági erőkifejtést.

A magyar kereskedelem és ipar ma is magára van hagyatva. De az elhagyatottságnak még ez az érzése, amely kereskedelmi társadalmunkban általánosan el van terjedve, sem képes kereskedőinket és iparosainkat olyan igazi és őszinte tömörülésre serkenteni, amely az ország e nagy rétegeinek gazdasági érdekét megfelelő súlyjal és ellenálhatatlan erővel tudná érvényesíteni. Pedig meg kell végre érteniök, hogy a jövő az ő kezükben van és hogy tőlük, a maguk öntudatos és következetes fellépésétől függ az, vajjon a magyar kereskedelem és ipar továbbra is a politika hamupipókéja maradjon, avagy kiverkedje magának az őt joggal megillető hatalmat és befolyást a közügyek intézésében.

A nőgyelet bálja.

Léván a farsangi mulatságok sorozatát az idén is az Augustia főherceggaszony fővédnöksége alatt álló Stefánia árvaházak fenartó nőgyelet előkelő és fényes bálja nyitotta meg szombaton este. A vígadó ez alkalommal nemcsak lévai, hanem nagyszámu vidéki, sőt még szomszéd megye-

neki; az „öreg” pedig szeretett bennünkét és gorbáskodott velünk. Ez volt tőle a diurnumunk.

Mi tudtuk csak, miyony neveléses vád volt ellene, hogy elnyomja a tehetségeket. Bartók drámáiról sikerei egész lelkesedésre hangolták. De másoké is. Egy napon ragyogó arccal jött a kioszkba:

— Van már ember! — kiáltá. — Van már versenytársam!

— Miben?

— Épen a társalgási darabokban. És pedig erős dongáju.

— Hogy hívják?

— Murai Károly.

(Aznap olvasta el a „Virágfakadást.”)

Az utolsó években ritkán érintkezünk. Nem jártam sem a Kisfaludy-társaságba, sem az Akadémiába, neki pedig ez volt otthona, s a politikusok közé sem szeretett elegyedni: „Ravasz emberek azok”.

Egyetlen egyszer kerestem fel őt év alatt otthon, tudtára adni, hogy a Teley vigjátékokról nem írom meg a jelentést. Az okot akartam vele közölni, miért nem.

De ő már tudta, mert amint meglátta, hogy a szobájába lépek, az erős férfi meg-rázakodott, hátra ugrott és ijedten sikoltott fel:

— Ne gyere hozzám közelebb!

— Hát tudod már?

— Tudom. Megírom helyetted. Ne gyere hozzám közelebb.

beli mulatni vágyó elegáns estélyi ruhás hölgyekkel és urakkal népesedett be, így nemcsak vidám, de rendkívül mozgalmas és színes élet uralkodott ez éjszakán a díszes teremben. A szép sikerű jótékony-célú bál rendezése körül törökkanizsai Schulphe Alfonz né rendezőbizottsági elnök és Bollán Sándor egyesületi titkár buzgólkodtak elismerésre méltó módon, az ő fáradozásuknak köszönhető az estély sikere. A táncmulatság előtt a színpadon látványos táncokat mutattak be urí társadalmunknak fiatalabb tagjai, nagy hatással; a közönség szinte szűnni nem akaró tapsokkal tüntette ki a szereplőket. A látványos táncok eredeti, precíz lejtése és a hű jelmezek valóban szép és kellemes benyomást keltettek. Elsőnek a diszkrét, és kimerítésre dacára is grációzus menuette került sorra, a rokokó korszak hajporos dámaít és térdnadrágos urait szigorú ettiketteségükkel nagyon kecsesen elevenítették meg előttünk az alább írt párok: Belcsák Béláné — Schweitzer János, Engel Gyuláné — Schwarzer Sándor, Hetzer Dóra — Horváth Zoltán, Koczab Hilda — Taby Kálmán, Novotny Ilonka — Ordódy László, Pólya Gizzi — Szecskay Jenő, Schubert Todor né — Dr. Belcsák Sándor, Schwarzer Sándor né — Dr. Novotny Ernő. A tüzes spanyol tarantella temperamentumos interpretálói voltak: Csekey Aranka, Dodek Ilonka, Dr. Gergely Fülöpné, Halbwirth Elza, Kiss Mancsi és Patay Etus. A japán táncban rejő báj és kelvesség nagyon szépen nyilatkozott meg Belcsák Ilonka, Bónyi Teréz, Kern Emci, Kern Margit, Koczab Vilmosné, Mihályfy Mariska, Pischl Margit, Szitáry Béláné és a velük

Ez volt hozzám a legutolsó szava. Arca szomorú volt és szemében egy könny csilámlott. A szomszéd szobából vidám gyermek-kacaj csengett ki. A kis Csiky Ödönke lovagolt ott kantáros fapapirjában.

Visszalordultam szólanul, lehorgaszott fejjel. 'gaza volt neki, difteritiszban haldoklott a kis fiam, azért nem írhattam meg a jelentést. A rettenetes betegség ott lehetett a kezemen, a ruhámon.

Azóta sem találkoztam Csiky Gergelyvel, akit náamnál senki sem szeretett jobban. S most utólagosan kezd fájni, hogy éppen annak kellett lenni az utolsó szavának.

— Ne gyere hozzám közelebb!

Fülembe zug Egész szivemet áthatja... és még sem fogadhatom a szavát — mert ezental már napról-napra közelebb lépegetek hozzá.

Gondolatok.

Ha fogalmat akarsz az orvosi tudomány értékéről: higgyél az orvosok egymás tudományára felőli véleményében.

A köztisztesség színvonalát emelni csak a pénz becésnek lejjebb szállításával, vagy mennyiségének emelésével lehetne.

táncoló kis leányok táncában. Végül a palotás következett, amit festői magyar ruhákban megkapó szépen jártak a következő párok: Árvay Mici — Tóth István, Dudich Mici — Szőke Balázs, Ghimessy Mici — Velics Imre, Halassy Olga — Belcsák Károly, Halbwirth Bébi — Belcsák Andor, Karafiáth Erzsike — Ordódy László, Karafiáth Zsuzska — Huberth Pál, Ifj. Kriek Jenőné — Lipovniczky Tibor. Ebben a tangó-lázus világban e régi szép magyar tánc bemutatását rendkívül lelkesen fogadta a közönség. A tetszés zaja csak akkor tilt el, amikor a táncot megismételték. Összhatásában azonban igen kiváló volt az egész fényes kiállítású műsor, melynek szereplőit a közönség elhalmozta gratulációival. Rövid szünet után a párok tánc a fogtak és a mulatság Bartos és Sári muzsikája mellett a legvidámabb hangulatban folyt reggelig.

HIREK.

— Városaink államsegélye. A belügyminiszter Léva város részére 14.000, Ujbánya város részére 12.000 és Körmöcbánya város részére 10.500 korona államsegélyt utalt ki az 1914. évre.

— A Léva—nagysurányi vasút. A kereskedelmi miniszter az 1913. évi XVI. t. c. 1 §-a alapján a Léva—nagysurányi vasút megépítésére engedélykiratot adott ki. Az engedélykiratot 7 §-a a vasút megépítéséhez és megfelelő üzleti berendezéséhez szükséges tényleges tőke összegét 4.852.300 koronában állapítja meg, mely tőkeből 70.000 korona tartalék külön kezelendő. A tényleges tőkeből továbbá 25.000 korona az engedélyzési tárgyalásról felvett jegyzőkönyvben részletesen felsorolt célokra készpénzben szintén mint külön tartalékalap kihasítandó. A pálya építését az engedélyesek 1913. év december 17-ikétől számított két év alatt befejezni és a közforgalomnak átadni tartoznak. A vasút üzemet a m. kir. államvasutak igazgatósága kezeli.

— A Reviczky-Társaság harmadik estélye az előbbiektől semmivel sem kisebb értékűdsé mellett e hó 9-én tartott meg. A szép műsort Schaffer Ferenc tanítóképző tanár alapos készütségről tanuskodó, a Radioaktivitásról tartott befejező előadása vezette be. Ezután Adler Gizzi dr. Kersék Jánosnak Csitri hosszú ruhát kap c. kedves versét közvetlenül és melegen szavalta. Majd Bricht Klára budapesti vendég kitűnő technikájú művészi zongorajátékával teljesen meghódította a közönséget, a lelkes tapsokra és meleg ovációra műsorát még megkelltetett toldania. Halassy Valéria saját szerzeményű csinos verseinek felolvasásával szerzett élvezetet a közönségnek. Ezt követte Jaross Ferenc felolvasása, aki Vég Istvánnak Harmadfélpár pillangó c. dolgozatát olvasta fel általános tetszést kelteve. A minden részletben nagyszerű estély utolsó, de annál inkább tetsző száma Belcsák László és Grimm György megkapó zenei előadása volt. Bethoven Tavaszi szónátháját adták elő, az előbbi zongorai, az utóbbi pedig hegedűn játszott, a tőlük már megszokott művészettel, nagy hatással. — A Reviczky-Társaságnak 17-iki estélyéről az idő rövidsége miatt csupán csak a

szóraz másort közelhetjük a következőkben: 1. Dr. Kiss Mihály: a) Székfoglaló. — b) A magyar államiság uralmának szimbolumai és azok rendezése. 2. Missik Istvánné urasszony: a) Kurucz János: Grand Café-ban Szabolcska verse. b) Riszner Jolán: Szól a harang. Köveskúti Jenő verse. c) Tarnay: A kántinos kisasszony. Három magyar dal. Sopran-solo. 3. Kempfner Aranka: Féljhez menjek? Ilosvai Hugo magánjelentete. 4. Tóth István: Versek. 5. Schumman Magda: a) Chován: Magyar hangulatképek b) Peri: Perpetuum mobile. Zongora-solo. 6. Cseizi Pogány Virgöl: Bocsúlertés és pletyka. A következő estély január 23-án lesz.

— **Ejgyezés.** Deutsch Salamon lévi kereskedő leányát, Arankát, eljegyezte Löwy Ernő zóyomi kereskedő

— **Lévi Izs. Nőgyelet** multságára már nagyon folynak az előkészületek. A rendező bizottság serényen dolgozik, hogy az est sikerét biztosítsa. Mint értesültük, a rendezőség egy igen érdekes és látványos estet fog nyújtani.

— **József főherceg iparvasutja.** József főherceg uradalmi Fenyőkosztóiány község határából Barskeresztúrig, a már meglévő iparvasutba betorkolva gőzüzemi iparvasutat létesít, melynek előmunkálatai engedélyt a kereskedelmi miniszter most egy évre meghosszabbította.

— **Gyászír.** Kutassy Dénes nyug lévi ref. tanító neje szül. Dely Róza, 72 éves korában, boldog házasságának 54. évében meghalt. A megboldogult mint a Bethlen Katalin nőgyelet alelnöke a játékosnyság terén szerzett magának szép érdemeket.

— **A gyalogjárók télen.** Aszfaltjárdánk most az erős tél alkalmával sok helyen jéggel vannak borítva nem kis öröme a gyerekeknek, akik vidáman simítják ki a jeget a felnőttek számára, hogy azok annál könnyebben bukjanak orra, esetleg egy kissé kitörjék a karjukat vagy lábukat. E sorokat azokhoz a házigazdákhöz intézzük, akik könnyönsen eltűrik házuk előtt a járda síkosságát, pedig nagyon csekély fáradsággal lehetne segíteni azon, t. i. ha fűrészpárral vagy hamuvál beszórják azt, így azon helyeken a gyerekek sem állhatnak neki csuszálni s a felnőttek pedig biztosabban járhatnak. Csodálatos, hogy vannak még sokan, akik erre maguktól rá nem jönnek. A rendőri intelem bizonyára jó hatással volna ezekre, de a járdán csuszáló gyermekekre is.

— **Hangverseny Ar-maróton.** Az ar-maróti állami főgimnázium tanári kara e hó 17-én játékoscély hangversenyt rendez A tiszta jóvedelem a főgimnázium segély-könyvtárának és az értesítő alapnak javára fog szolgálni.

— **Magyarország koleramentes.** A belügy-miniszter rendeletet intézett vármegyénk első tisztviselőjéhez, melyben Magyarországot, mivel dec 10 óta kolerás megbetegedés nem fordult elő, a nemzetközi egyezmény értelmében koleramentesnek nyilvánítja.

— **A családfejtartók kedvezménye.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a családfejtartók kedvezményében részesített egyének jogosultságának további fenállását az illetékes sorozójárási tisztviselő saját hatáskörükben állapítsák meg. A miniszterhez az iratok csak az esetben terjesztendők fel, ha a sorozójárási tisztviselő a kedvezményre való jogosultságot igazolhatónak nem találja.

— **A keresk. ifjak multság.** A Lévi kereskedő ifjak társulata által e hó 24-én a cs. és kir. 76-ik gyalogezred, továbbá Sári és Bartos zenekarának közreműködésével rendezendő multságára iránt széles körben nagy az érdeklődés, melyre bizonyára rá is fog szolgálni. A multságára szóló meghívókat most küldték szét, aki tévedésből esetleg nem kapott volna és igényt tart rá, az forduljon az egyesülethez.

— **Mezőgazdasági gépek mellett alkalmazott munkások baleset-biztosítása.** A polgármester kihirdette, hogy minden gazdasági gép tulajdonosa bárminemű gazdasági gépe mellett alkalmazott összes munkásokat az 1912. VIII. t. c. valamint az 1913. XX. t. c. értelmében az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál köteles baleset esetére biztosítani, akár saját gazdaságában, akár — mint vállalkozó — másnak gazdaságában végeztet gépeivel munkát.

A törvény ide érti a képesített (vizsgázott) fűtőt is, még ha közönségesen gépszeknek nevezik is. Egyedül a képesített (vizsgázott) gépészrel szemben tesz kivételt, akire néve kimondja, hogy ezentul is úgy betegség, mint baleset esetére a kerületi munkásbiztosító pénztárnál kell biztosítani. A gazdasági géptulajdonosok biztosítási kötelessége kiterjed nemcsak a cséplőgépre, szecskavágó gépre, hanem minden néven nevezendő gazdasági gépre péld. vetőgépre, aratógépre, gyűjtőgépre, daráló, fűrészelő, kaszáló, kukoricamorzsoló, répvágó, gőz-ekéje stb. mellett alkalmazott összes munkásokra. A biztosítás elmulasztása kihágás /s 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. A biztosítási nyilatkozat és a biztosítási díj továbbítása végett a rendőrkapitány hivatalban kell jelentkezni A biztosításiért fizetendő díjat a munkás bérébe betudni, vagy annak megtérítésére a munkást kötelezni 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos.

— **Ujrafelvétel egy gyilkosság ügyében.** A Velszecz községhez tartozó keclesényi vadászlat mellett még 1911-ben, mint azt akkor megtutuk, meggyilkolva találták Hyros Oszkár erdészgyakornokot. A gyilkossággal a csendőrség Sztrabók Demeter vadászot gyanúsította, akit azonban az esküdőbírósg felmentett. A kir. ítélőtábla ebben az ügyben újabb bizonyításvételre rendelt el, minek következtében az ügyészség Sztrabók Demeter most letartóztatva A letartóztatás ellen a terhelt védője felfolyamodást adott be.

— **Dalutáni tea.** A Lévi Izs. Nőgyelet e hó 18-án 6 órai teát ad a városi vígadó emeleti helyiségében, melyre az egyet tagjait, családjaikat és vendégeiket ezuton is tisztelettel hívja meg az elnökség.

— **A Lévi Apolló Mozgásházban vasárnap** A levegő királya című rendkívül nagyhatású 5 felvonásos dráma kerül bemutatásra. Eme darab főszerepeit Robinne, Franciaország legszebb asszonya és Alexandre, a Com Francaise tagjai alakítják. Az 1800 méteres remekül színezett darabnak főjeleltei: egy aeroplán versenyrepülése egy szédületes sebességgel száguldó autóval és expresszvonattal. Az Eiffeltorony körülreplése. A tangókirálynő tánc. Carell prof. kísérletei az emberi szervezetről kivett testrészekkel, azok önálló továbbműködése. Ez a darab a kinematografia egyik szenzációja, egyes részei aeroplánból vétettek fel. A műsor többi száma szintén számot tarthat az érdeklődésre. 22-én a Quo vadis? lesz műsoron.

— **A Lévi Izs. Nőgyelet f. hó 18-án d. u. 2 órakor** tartja évi közgyűlését a hitközség tanácsstermében. Napirend: Elnöki jelentés, a számvizsgáló bizottság jelentése, a pénztárosnak a telmentvény megadása, számvizsgálók kiküldése és a költségvetési előirányzat tárgyalása.

— **Kabaré Lévi.** Steinberger Izsó közismert lengyel komikus kütűtő társulatával szombat, vasárnap a Központi kávéházban előadást tart. A társulat primadonnája Beliczay Böske ismert művésznő, a Follies Caprice v. primadonnája. Az előadás, mely a legújabb pesti sláger számokból áll, 8^{1/2} órakor kezdődik.

— **Erkölcstelen merénylet.** Kobza Károly oroszai cukorgyári kapus, egy 60 év körüli ember, erkölcstelen merényletet követett el 13 éves cselédje ellen. A leány szülei a kapust följelentették a hatóságnál, a leányt a kórházba szállították.

— **Gazdanap Lévi.** A magyarvári gazdasági akadémia tanárainak közreműködésével a Barsmegei Gazdasági Egyesület által éventékn Lévi rendezetlani szokott gazdasági előadások a folyó évben február hó 8-án tartatnak meg. Ez alkalommal Rázsó Imre: A műtrágyázásról, rétek ápolása, Ujhelyi Imre akad. igazgató: Időszerű szarvasmarha tenyésztési kérdések, védekezés a járványos elvetelés és a száj-és körömfájás ellen, Bánvárh Sándó: A kereskedelmi abrak takarmányok ismertetése és azok hamisítása, végül Barna Balázs dr.: Védekezés szántóföldieknél gyomnövényei ellen címen fog tartani előadást. A hasznos célu rendkívül tanulságos és mindenki számára teljesen díjtalan előadásokra felhívjuk a vidéki és helybeli gazdaközönség figyelmét. D. u. 2 órakor az előadók tiszteletére társasébd lesz, melyre a titkári hivatalban lehet jelentkezni.

— **A fiára lőtt.** Zsitvaszentmárton községben Brunclik Pál, volt községi bíró, vagyonos földműves, civódás közben, vadászfegyverrel közvetlen közelről 32 éves fiára lőtt. A lövedék bal combján érte s ott keresztül hatolva a falba furódott. A sérültet az aranyosmaróti kórházba szállították, ahol műtétet végeztek rajta. A kegyeller: szívű apát a kir. ügyészség szándékos emberölés kísérlete miatt előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Tolvaj román munkás.** Az oroszai cukorgyár r.-t. zselizi mezőgazdasági bérletlen román munkásokat foglalkoztat. Az egyik román munkás, Paskusz János ellopota Bukaran Jánosnak 250 K megtakarított pénzt. A tolvaj románról csak most derítették ki, hogy eddig álnévet használt: Buda Gábornak nevezte magát s munkakönyve is erre a névre szól. A vizsgálatot megindították; nem valószínűtlen, hogy e lopásn kívül egyéb bűn is terheli lelkét.

— **Mezőgazdasági munkásokévités meggyenkben.** A folyó évben hat hónapi munkára Barsmegeyből szerződést keresnek: Kislóc községben 170 munkás. Nagyülés községben 100, Felsőhámor községben 300, Besztercsényi községben 240, Nemeskosztolány községben 250, Cserenye községben 100 és Felsőkamenc községben 80 munkás. Fölvilágosítást ad Szabó Lajos törvényhatósági munkásokévitő Aranyosmaróton.

— **Vásárváltozás.** Nyitra városában az 1914. dec. 25 és 26-ára eső országos kirakó és állatvásár kivételesen dec. 18 és 21-én tartatik meg.

— **Marhalevelek átíratásának gyorsítása.** Az állatvásárokon vett állatokra vonatkozó marhalevelek átíratása gyakran sok időt vesz igénybe, főleg a kezelő személyzet elégtelensége és gyakorlatlansága következtében, ami a vásárlóknak, pl. tervbevett gyors elszállítás esetén, tetemes kárt okozott. A földművelésügyi miniszter most felhívja az illetékes hatóságokat arra, hogy a területükön tartott állatvásárokon felmerülő marhalevelkezelői teendők ellátására mindenkor megfelelő számu és kellő jártassággal bíró személyzetet alkalmazzanak és intézkedjenek, hogy az elsőfokú állategészségügyi hatóságok a vásári marhalevelkezelést rendszeresen ellenőrizzék.

— **A korsmai mérőeszközök ellenőrzése.** A helygömbmérő és ércsülit arról, hogy a vidéki vendéglősök és kocsimárusok jelentékeny része hitelesítetlen palackokban és poharakban mérte ki a szeszes italt, annak dacára, hogy a törvény a szeszes italok kimérésére használt palackok és poharak kötelező hitelesítését előírja. A miniszter most utasította az összes rendőrhatóságokat, hogy az ellenőrzés tekintetében előírt kötelességüket fokozott erővel teljesítsék.

— **A fiatalok bíróságáról** szóló 1913 VII-ik törvénycikk január elsejével életbe lépett. Az új törvény tulajdonképpen rendes törvényi úton szabályozza a fiatalok fölötti bíráskodást, amely már az 1908. XXXVI-ik törvénycikk értelmében 1910. jan. elseje óta novelláris úton rendeztetett. Az új törvény egységesen fog intézkedni a büntetés és züllesnek induló fiatalokkal követendő eljárásról. Szabad kezét nyújt a bírónak, hogy olyan belátása szerint hozhassa meg az ítéletét, amilyen befolyással látszik az lenni a gyermek jövőbeli és erkölcsi fejlődésére. A fiatalok bírósága a lévai járásbírósnál is szerveztetett, bírójává Csepány Elemér járásbíró, ü yészi megbízottá pedig dr. Kérésk Jánost nevezte ki az igazságügyminiszter. A fiatalok lévai bíróságának hatásköre kiterjed a körmöcbányai és újbányai járásbírók területére is.

— **A kivándorlás nagy emelkedése.** Most jelent meg a német kikötőköl való kivándorlásról szóló hivatalos statisztika, amely ismét félelmetes számokkal igazolja, hogy az Amerika felé irányuló kivándorlás minő fokozatosan emelkedő lendületet vett. Ha csupán a hamburgi kikötő számadatait vizsgáljuk megállapíthatjuk, hogy amíg 1908 ban az összes kivándorlók száma 48,595 volt, addig az 1913. évben már 192,733 főre ugrott, tehát hat esztendő alatt csaknem a négyszeresére emelkedett. Hogy pedig ennek a nagy tömegnek túnyomó része Magyarországból való, talán nem is szükséges felmiliteni.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Ferenczi János Chren Ilona; Ilona Margit. Chlebo József Dubovszki Katalin; Rozália.

Fuchs Izidor Engel Zsén: Lili, Zacska Lajos Cserno Ilona; Erzsébet. *Házasság:* Polak Lajos Lipták Zsófia rkath. özv. Berki György Leporisz Mária ö v. rkath Vojtkó József Zilay Erzsébet rkath ref. *Házalás:* Kutassy Dénesné Dely Róza 72 éves tüdőgyulladás, özv. Szirmai Andrásné Szabó Anna 80 éves aggkorivégkimérés, Ujlaki Ottóné Kordos Lujza 39 éves szerszobaj, özv. Burda Mihály 78 éves aggzsály.

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Duba Józsefné, Balázs Rózália nagydol lakós Dr Kmoskó Béla ügyvéd ur újjan 21 koronát, özv. Neumann Adolfné 10 koronát küldtek a Lévai Izt. Nőegyletkez.

Fogadják a nemeslelkű adakozók az egylet leghálásabb köszönetét.

Deák Adolf
titkár

Dr Frommer Ignáczné
elnök

Napidijas kerestetik.

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár egyelőre 3 hónapra könyvelésben jártas, szépirásúapidijast keres. Jelentkezni a hivatalos órák alatt lehet a pénztárban.

Léván, 1914. január 14.

Tokody, igazgató.

Holnap vasárnap

A levegő királya,
csütörtökön a világ
irodalom remeke
QUO VADIS?
kerül bemutatásra
az Apollóban.

Csütörtökön 3 előadás lesz d. u. 3,
6 és este fél 9 órakor.

HAZIGOMBA ELLEN

egyetlen pusztítószer a
S E R P U L I T

MEGÖLI a házigombát és megvéd ellene.

Hatása biztos. Kérjen prospektust. Ára olcsó.

Gyártja és eladja

SERPULIT R-T. Budapest, VII. ker.
Anker-köz 3. l. em.

Főraktár Léván:

Szauer I. és Mór uraknál.

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLAMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági R. T. Ujpest. 4.

Teasütemények, cukorkák,
és dessert sütemények, torták elsőrendűek,
Prafait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2.

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL - CUKORKÁK“

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik. — A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifradását megakadályozzák, miert is énekesek, színészek, papok, szónokok allandoan használják. — Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj tisztására és a dohányzást elválogatására. **Ára 1 doboz 40 fillér.**

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. — Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alakú rajta kell lennie.

Gyár: **EGGER A. FIA,**
csász. és kir. udvari szállító, Bécs.

KOVÁLD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy
Kováld Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szőrme-festő, vegytisztító és gözmosó gyárának képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szíves számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszélését sürgősen fogantatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVÁLD, est, tisztít.
Téli- és őszi alkalmakkorban általában nagy választék rakítáron. Átalakítások jutányosan elkészítve.

**Modern
bútorok.**

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílusú szobabútorokat, háló-, étkező- és konyha-berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzeltető bútoroknak legelőször bevásárlási forrása.

Butort saját bútor szállító-kocsijával, bárhol házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra

Pártoljuk a magyar ipart.

Tüzipa, szén és koks

kapható **BRAUN JOZSEF** és fiánál

Interurban telefon
szám 12.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótlámpa.
Ruzott dróttalál 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyerővel és szénvel, villanyárammal és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Török-bányai 28. Gyár-telep.

Kohn Manó kályhámester

Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés ha kályhát az általam felállított módszer szerint rakatja.

Coksz és szénfűtésre igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és fűtőhelyek előállítását a legújabb és legjobb kivitelűleg.

Tovább a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építendő közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járda lapjainra egyszerű és díszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhetők

Tegyen Ön egy kísérletet!**„CARNEVAL“**

(törvényileg védve)

A LÉTEZŐ LEGJOBB
HYGIENIKUS GUMI KÜLÖNLEGESSÉG

Jótállás minden darabért.

Ára tucatonként 6 korona.

Kapható a központban

BÜCHLER GYULANAL

WIEN, VII., KAISERSTRASSE 109.

Röpes magyar árjegyzék nyomán. (zárt barikotban 20 fillér bonyolult elrendezésben.)

Vizszeljárásútok magas jutalék.

Weisz Henrikcipőáruháza
Nagysalló.

Nagy választék uri és női divatos amerikai fazonu cipőkben.

Két egységár

9 és 11 korona.**MODERN BUTOROK**
Kárpitos és dí-

szítő munkák. Teljes lakberendezések

Weisz Ármán Cégvezető: Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be

Zsarnóczán.

Mekezdődött a legolcsóbb bevásárlási
forrás**Link Bernát**

úri és női divatüzletében

Kútván Palota Kossuth Lajos tér

Mosó barchet blousok	K. 2.60 tól kezdve
szövet	" 5. — " "
legujabb selyem	" 9.20 " "
szövet aljak	" 6. — " "

Óriási kötény vásár

fehér himzett kötény	K. 1.30 tól kezdve
" " melles	K. 2.90 " "
mosó fűző kötény	0.74 " "

összes szőrme galléroknál és karmanyuknál 15 % árengedmény
óriási választék gússé és kötött kesztyűkben női fekete harisnyák 44 fillértől kezdve. Egyedüli raktára halcsontnélküli haszfűzőkben és mell tartókban.

Összes szabónő kellékek kaphatók.

HOLZMANN BÓDOG

divatáruháza Léva Kossuth-tér

Telefon 25.

Telefon 25.

Nagy farsangi vásár

január 1-én vette kezdetét, mely alkalmal az összes téli áruk, és egyéb férfi és női újdonságok, melyekből helyszüke miatt csak egyes cikkeket sorolhatok fel:

Női és leány felöltők

ruhakelmék, flanel és mosó barchetok, vászon és asztalneműek, szőrme gallérok és karmantyuk, téli sapkák, nyakkendők stb.

mélyen leszállított áron

kerülnek eladásra.

Egész mennyasszonyi

kelengyék raktáromon készen igen jutányosan kaphatók.

Különlegesség

a legjobb férfi és női ernenő beszótt védjegy

ezernapi jótállás

kizárólag csak nálam kapható.

Maradékok félárban.

Ideális, Tartós, Elsőrendű

CIPŐK

Kovács Sándor

cipőárúházában a legnagyobb
választékban kaphatók. Mérték-
szerinti osztály.

8 napi próbára

küldők mindenkinek
utánvételt 3 évi jótállással:

Amer. nickelóra K 280
Szab. Roskopóra . 3-
Amer. aranyóra . 3-
Vasuti Roskopóra . 4-
Rosk. duplaid. . 440
Lapos kémóra . 5-
Ezüst utánz. dupl.
fed. . 6-
14 kar. aranyóra . 18-
Valódi Omega óra . 20-
Rádium világító
ébresztő . 4-
Rádium 2 harang.
ébresztő . 5-
Rádium 4 har. ébr. . 9-
Rádium zene ébr. . 8-
Ingaóra 75 cm. . 8-
Ingaóra tor. ütővel . 10-
Ingaóra zene- és
ütőszerekettel . 14-
Kerekóra ébreszt. . 9-

Közönséges ébresztő óra K 2- . 3 évi írás-
beli jótállás. — Szétküldés utánvétellel.

BÖHNEL MIKSA Bécs,
IV., Margarethenstrasse 27/248
Eredeti gyári árjegyzék ingyen.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek
több, mint 30 esztendő óta úgy
beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. E cseppeknek
utólrhetetlenül jó hatása van
emésztési zavarnaknál, azután p-
rattan gyomorrontás, gyomorégés,
székrekedés, fej- és gyomorgörcsök
érmelygés szédülés, ámatlanság kö-
lika és stb. sápkór stb. ellen.
Kapható minden gyógyszerárban.
Egy nagy üveg K 1.00, kis üveg
— 90 fillér, 6 üveget K 5.40, 8
nagy üveget K 4.00, beküldése
után küld franco

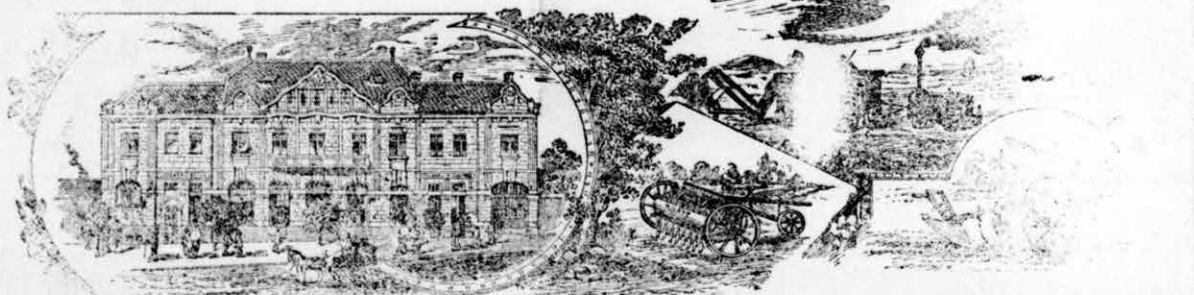
BRÁDY K. gyógyszerháza
a „Magy. Királyho: BÉCS.

1., Fleischmarkt 2., Depot 5.
Ügyeljünk a védjegyre, amely a
máriacelli Szűz Máriát ábrázolja,
a vörösszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép
másolata és másítsuk vissza min-
den utánzatot.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVÁN.

Telefon
szám 33.

Hoffner és Schwanitz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gepeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.
Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban